

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009

II. FELADAT (30p)

Adott az $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2 + ax, & x \leq 1 \\ b + \ln x, & x > 1 \end{cases}$, $a, b \in \mathbb{R}$ függvény.

- 5p** a) Ha $b = -2$ határozzátok meg az f függvény előjelét az $(1, +\infty)$ intervallumon.
- 5p** b) Mutassátok ki, hogy az f függvény akkor és csak akkor folytonos az $x = 1$ pontban, ha $b - a = 1$.
- 5p** c) Határozzátok meg az a és b értékét úgy, hogy $f(e) = 1$ és $f'(0) = 1$ legyen.
- 5p** d) Határozzátok meg a $g: (-\infty, 0) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \frac{f(x)}{x-1}$ függvény grafikus képének azon aszimptotáit, amelyek tartalmazzák az $A(1, 2)$ pontot.
- 5p** e) Tudva, hogy az f függvény deriválható az \mathbb{R} -en, tanulmányozzátok a függvény monotonitását a $(-\infty, 1)$ intervallumon.
- 5p** f) Számítsátok ki az $S = f'(e) + f'(e^2) + f'(e^3) + \dots + f'(e^{2009})$ összeget.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar

Rezolvare

- a) Funcția este $f(x) = -2 + \ln x$, $x > 1$. Ecuația $-2 + \ln x = 0$ are soluția $x = e^2$. Pentru $1 < x < e^2$ valorile funcției sunt negative, iar pentru $x > e^2$ valorile funcției sunt pozitive.
- b) Limitele laterale sunt $f(1-0) = 1 + a$, $f(1+0) = b$. Se obține $b = 1 + a$.
- c) Se obține $f(e) = b + \ln e = b + 1$ și $f'(0) = a$. Se obțin valorile $a = 1$, $b = 0$.
- d) Se obține $g(x) = \frac{x^2 + ax}{x-1}$. Asimptota oblică este $y = x + a + 1$. Punctul dat aparține asimptotei dacă $a = 0$.
- e) Condiția de derivabilitate în 1 conduce la $a + 2 = 1$, deci $a = -1$. Funcția este $f(x) = x^2 - x$, $x < 1$. Pe intervalul $(-\infty, \frac{1}{2})$ funcția este descrescătoare, iar pe $(\frac{1}{2}, 1)$ funcția este crescătoare.
- f) Numerele e, e^2, \dots, e^{2008} sunt mai mari decât 1. Rezultă că $S = e^{-1} + e^{-2} + e^{-3} + \dots + e^{-2008}$ care este suma unei progresii geometrice de rație e^{-1} . Se obține că $S = \frac{1}{e-1} \cdot \left(1 - \frac{1}{e^{2008}}\right)$

Barem de evaluare la disciplina matematică

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

SUBIECTUL II

Nr. item	Soluție, rezolvare	Punctaj
a.	Funcția este $f(x) = -2 + \ln x, x > 1$.	1p
	Ecuatia $-2 + \ln x = 0$ are soluția $x = e^2$.	2p
	Pentru $1 < x < e^2$ valorile funcției sunt negative, Pentru $x > e^2$ valorile funcției sunt pozitive.	2p
b.	Definiția continuității sau folosirea acesteia în rezolvare	1p
	Limitele laterale sunt $f(1-0) = 1 + a, f(1+0) = b$.	2p
	Se obține $b = 1 + a$.	2p
c.	Se obține $f(e) = b + \ln e = b + 1$	1p
	Se obține $f'(0) = a$.	2p
	Rezultă că $a = 1, b = 0$.	2p
d.	Se obține $g(x) = \frac{x^2 + ax}{x-1}$.	1p
	Asimptota oblică este $y = x + a + 1$.	2p
	Punctul dat aparține asimptotei dacă $a = 0$.	2p
e.	Condiția de derivabilitate în 1 conduce la $a + 2 = 1$, deci $a = -1$.	1p
	Funcția este $f(x) = x^2 - x, x < 1$.	
	Funcția este derivabilă pentru $x < 1$ și $f'(x) = 2x - 1$	2p
	Pe intervalul $(-\infty, \frac{1}{2})$ funcția este descrescătoare, iar pe intervalul $(\frac{1}{2}, 1)$ funcția este crescătoare.	2p
f.	Numerele e, e^2, \dots, e^{2008} sunt mai mari decât 1	1p
	Rezultă că $S = e^{-1} + e^{-2} + e^{-3} + \dots + e^{-2008}$ care este suma unei progresii geometrice de rație e^{-1} .	2p
	Se obține că $S = \frac{1}{e-1} \cdot \left(1 - \frac{1}{e^{2008}}\right)$	2p
Punctaj total		30p